

La Santa Seu

MISSATGE DEL PAPA FRANCESC PER A LA 107a JORNADA MUNDIAL DEL MIGRANT I DEL REFUGIAT 2021

[26 setembre 2021]

“Cap a un nosaltres cada cop més gran”

Estimats germans i germanes:

A la Carta encíclica [*Fratelli tutti*](#) vaig expressar una preocupació i un desig que encara ocupen un lloc important en el meu cor: «Passada la crisi sanitària, la pitjor reacció seria la de caure encara més en una febre consumista i en noves formes d'autopreservació egoista. Tant de bo que finalment ja no hi siguin "els altres", sinó només un "nosaltres"» (n. 35).

Per això vaig pensar a dedicar el missatge per a la 107a Jornada Mundial del Migrant i del Refugiat a aquest tema: "Cap a un nosaltres cada cop més gran", volent així indicar un horitzó clar pel nostre camí comú en aquest món.

La història del “nosaltres”

Aquest horitzó està present en el projecte creador de Déu: «Déu va crear l'home a imatge seva, el va crear a imatge de Déu, creà l'home i la dona. Déu els beneí dient-los: Sigueu fecunds i multipliqueu-vos» (Gn 1,27-28). Déu ens va crear home i dona, éssers diferents i complementaris per formar junts un *nosaltres* destinat a ser cada cop més gran, amb la multiplicació de les generacions. Déu ens va crear a la seva imatge, a imatge del seu ésser u i tri, comunió en la diversitat.

I quan, a causa de la seva desobediència, l'ésser humà es va allunyar de Déu, Ell, en la seva misericòrdia, va voler oferir un camí de reconciliació, no als individus, sinó a un poble, a un *nosaltres* destinat a incloure a tota la família humana, a tots els pobles: «Aquest és el tabernacle on Déu habitarà amb els homes. Ells seran el seu poble i el seu Déu serà "Déu que és amb ells"» (Ap 21,3).

La història de la salvació veu, per tant, un *nosaltres* a l'inici i un *nosaltres* al final, i en el centre, el misteri de Crist, mort i ressuscitat per «que tots siguin u» (Jn 17,21). El temps present, però, ens mostra que el *nosaltres* volgut per Déu està trencat i fragmentat, ferit i desfigurat. I això té lloc especialment en els moments de major crisi, com ara per la pandèmia. Els nacionalismes tancats i agressius (cf. *Fratelli tutti*, 11) i l'individualisme radical (cf. *ibid.*, 105) esquerden o divideixen el *nosaltres*, tant en el món com dins de l'Església. I el preu més elevat el paguen els que més fàcilment poden convertir-se en els *altres*: els estrangers, els migrants, els marginats, que habiten les perifèries existencials.

En realitat, tots som en la mateixa barca i estem cridats a comprometre'ns perquè no hi hagi més murs que ens separin, que no hi hagi més *altres*, sinó només un *nosaltres*, gran com tota la humanitat. Per això, aprofito l'ocasió d'aquesta Jornada per fer una doble crida a caminar junts cap a un *nosaltres* cada cop més gran, dirigint-me abans de res als fidels catòlics i després a tots els homes i dones del món.

Una Església cada cop més catòlica

Per als membres de l'Església catòlica aquesta crida es tradueix en un compromís per ser cada cop més fidels al seu ser *catòlics*, realitzant el que Sant Pau recomanava a la comunitat d'Efes: «Un sol cos i un sol Esperit, com és també una de sola l'esperança que us dona la vocació que heu rebut. Un sol Senyor, una sola fe, un sol baptisme» (Ef 4,4-5).

En efecte, la catolicitat de l'Església, la seva universalitat, és una realitat que demana ser acollida i viscuda en cada època, segons la voluntat i la gràcia del Senyor que ens va prometre estar sempre amb nosaltres, fins a la fi del món (cf. Mt 28,20). El seu Esperit ens fa capaços d'abraçar a tothom per crear una comunitat en la diversitat, harmonitzant les diferències sense imposar mai una uniformitat que despersonalitza. En la trobada amb la diversitat dels estrangers, dels migrants, dels refugiats i en el diàleg intercultural que pot sorgir, se'ns dona l'oportunitat de créixer com a Església, d'enriquir-nos mútuament. Per això, qualsevol batejat, on sigui que es trobi, és membre de ple dret de la comunitat eclesial local, membre de l'única Església, resident a l'única casa, membre de l'única família.

Els fidels catòlics estan cridats a comprometre's, cadascun a partir de la comunitat en què viu, perquè l'Església sigui sempre més inclusiva, seguint la missió que Jesucrist va encomanar als Apòstols: «Pel camí prediqueu dient: "El Regne del cel és a prop." Cureu malalts, ressusciteu morts, purifiqueu leprosos, traieu dimonis; de franc ho heu rebut, doneu-ho també de franc» (Mt 10,7-8).

Avui l'Església està cridada a sortir als carrers de les perifèries existencials per curar a qui està ferit i buscar a qui està perdut, sense prejudicis o pors, sense proselitisme, però disposada a eixamplar l'espai de la seva casa per acollir a tothom. Entre els habitants de les perifèries trobarem a molts migrants i refugiats, desplaçats i víctimes del tràfic, als quals el Senyor vol que se'ls manifesti el seu amor i que se'ls anunciï la seva salvació. «Els fluxos migratoris contemporanis constitueixen una nova "frontera" missionera, una ocasió privilegiada per anunciar a Jesucrist i el seu Evangeli sense moure's del mateix ambient, d'oferir un testimoni concret de la fe cristiana en la caritat i en el profund respecte per altres expressions religioses. La trobada amb els migrants i refugiats d'altres confessions i religions és un terreny fèrtil per al desenvolupament d'un diàleg ecumènic i interreligiós sincer i enriquidor» (Discurs als Responsables Nacionals de la Pastoral de Migracions 22 de setembre de 2017).

Un món cada cop més inclusiu

A tots els homes i dones del món els dirigeixo la meua crida a caminar junts cap a un *nosaltres* cada cop més gran, a recompondre la família humana, per construir junts el nostre futur de justícia i de pau, assegurant que ningú en quedi exclòs.

El futur de les nostres societats és un futur “ple de color”, enriquit per la diversitat i les relacions interculturals. Per això hem d'aprendre avui a viure junts, en harmonia i pau. M'és particularment estimada la imatge dels habitants de Jerusalem que escolten l'anunci de la salvació el dia del “baptisme” de l'Església, a la Pentecosta, immediatament després de la davallada de l'Esperit Sant: «Parts, medes i elamites, habitants de Mesopotàmia, de Judea i de Capadòcia, del Pont i de l'Àsia, de Frígia i de Pamfília, d'Egipte i de les regions de Líbia tocant a Cirene, i els qui han vingut de Roma, tots, tant jueus com prosèlits, cretencs i àrabs, els sentim proclamar en les nostres pròpies llengües les grandeses de Déu» (Ac 2,9-11).

És l'ideal de la nova Jerusalem (cf. Is 60; Ap 21,3), on tots els pobles es troben junts, en pau i concòrdia, celebrant la bondat de Déu i les meravelles de la creació. Però per assolir aquest ideal, tots hem d'esforçar-nos per enderrocar els murs que ens separen i construir ponts que afavoreixin la cultura de l'aplec, conscients de l'íntima interconnexió que hi ha entre nosaltres. En aquesta perspectiva, les migracions contemporànies ens brinden l'oportunitat de superar les nostres pors per deixar-nos enriquit per la diversitat del do de cadascú. Llavors, si ho volem, podem transformar les fronteres en espais privilegiats de trobada, on pot florir el miracle d'un *nosaltres* cada cop més gran.

Demano a tots els homes i dones del món que facin un bon ús dels dons que el Senyor ens ha confiat per conservar i fer encara més bella la seva creació. «Un home de família noble havia d'anar-se'n en un país llunyà per rebre-hi la dignitat reial i després tornar. Llavors va cridar deu dels seus servents, confià a cada un una quantitat igual de diners i els va dir: Negocieu-hi mentre soc fora.» (Lc 19,12-13). El Senyor ens demanarà comptes de les nostres accions! Però perquè a la nostra casa comuna se li garanteixin les cures adequades, hem de constituir-nos en un *nosaltres* cada cop més gran, cada cop més corresponsable, amb la ferma convicció que el bé que fem al món el fem a les generacions presents i futures. Es tracta d'un compromís personal i col·lectiu, que es fa càrrec de tots els germans i germanes que continuaran patint mentre tractem d'aconseguir un desenvolupament més sostenible, equilibrat i inclusiu. Un compromís que no fa distinció entre autòctons i estrangers, entre residents i hostes, perquè es tracta d'un tresor comú, tant de la cura com dels seus beneficis, i ningú ha de quedar-ne exclòs.

El somni comença

El profeta Joel prenuicià el futur messiànic com un temps de somnis i de visions inspirades per l'Esperit: «abocaré el meu esperit sobre tothom: els vostres fills i les vostres filles profetitzaran, els vostres vells tindran somnis, i els vostres joves, visions.» (3,1). Estem cridats a somiar junts. No hem de tenir por a somiar i fer-ho junts com una sola humanitat, com a companys d'un mateix viatge, com a fills i filles d'aquesta mateixa terra que és la nostra casa comuna, tots germans i germanes (cf. Fratelli tutti, 8).

Oració

Pare sant i estimat,
el vostre Fill Jesús ens va ensenyar
que hi ha una gran alegria al cel
quan algú que estava perdut
és trobat,
quan algú que havia estat exclòs, rebutjat o descartat
és acollit novament en el nostre *nosaltres*,
que es torna així cada cop més gran.

Et preguem que concedeixis a tots els deixebles de Jesús
i a totes les persones de bona voluntat
la gràcia de complir la teva voluntat en el món.
Beneeix cada gest d'acollida i d'assistència
que situa novament a qui està a l'exili
en el *nosaltres* de la comunitat i de l'Església,
perquè la nostra terra pugui ser,

tal com Tu vas crear-la,
la casa comuna de tots els germans i germanes. Amén.

Roma, Sant Joan del Laterà 3 de maig de 2021, Festa dels sants apòstols Felip i Jaume.

Papa Francesc